

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nieuwe Atheisterye Van Onse Tyden

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1668

§. 4. Wort ondersocht of een Christen mensch, op pene van verdoemenisse, ghehouden is al te ghelooven wat inde Schriftuer staet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71466](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71466)

ter salighejdt; dit stuck en staet niet uptghedrukt in de twaelf Artijkelen/ verholghens is het onwaerachtich dat het ghenoech is ter saelichejt / te ghe-looven t'ghene alleen in de twaelf Artijkelen staet. Dese wepnighe staetjens sullen ghenoech sijn tot o-vertuyginghe van de Sectarisen aengaende de twaelf Artijkelen: Mi gae ick noch voorder / ende bewijse dat het nootsackelijck is / ende dat alle Chyistene menschen verbonden sijn op pene van de verdoe-menisse / te gheloooven openlijck, ofte ten minsten be-deckelijck (met onderwerpinghe des verstants an de D. Kercke) al wat inde Schyftuere verbadt wordt.

§. 4.

Wort ondersocht of een Christen mensch, op pene van verdoemenisse, ghehouden is al te ghe-looven wat inde Schriftuer staet.

Ick segghe dat jae / ende bewijse dit
 1. Uyt de Schyftuere. *Iacobi. 2. v. 10.* Wort ghe-zept: wie de heele wet sal onderhouden, ende in een (alleen) struykelen, die is schuldich gheworden aen al-len. Waer op Petrus Martyr seght *Epist. ad Peregrinos in Anglia*: Indien dit plaetse grijpt, seght hy/ in t'onderhou-den van de gheboden, t'is oock waerachtich in t'ghene wy moeten gheloooven. T'is seer wel ghezept; over sulck ghelijck dien / den weleken een ghebodt alleen overtreedt / plichtich is als of hy alle de gheboden had overtreden / alsoo die maer een stuck alleen / dat in de Schyftuer uptghedrukt staet niet en gheloofst / is even eens als of hy niet van allen gheloofde: Soo is dan alle Chyisten mensch gehoude / om niet plichtich te sijn van de verdoemenisse / alles wat in de schyftuere staet te gheloooven als noodich ter saelichejt.
 2. Dit bewijse ick uyt de Reden van den Dordrecht-schen Bijbel op *Iacobi. 2. v. 10. Num. 33. ende 34.* daer hy bewijst

bewijst dat de ghene die een wet alleen overtreedt/
 plichtich aen allen is / want / seyt hy / Die den Wet-
 ghever durft verachten in 'eene, die durft hem
 oock verachten inde andere, ende/ t'is eenen, en den selven
 wet-ghever, die soo wel het een heeft verboden als t'an-
 der. Uyt dese Reden, endesaemen uyt de verklarins-
 ghe van Petrus Martyr, treck ick mijn tweede bewijs
 in deser voeghen: ghelijck het den selven wet-ghever
 is die soo wel de eene wet heeft ghestelt als de ande-
 re/ oversulck die hem in t'eene veracht/ veracht hem
 oock in het ander; alsoo is het de selve eeuwighen
 waerheyt die soo wel het eene heeft uytghesproken
 in de Schyftuer/ als het ander/ vervolgens die eene
 uytspreeke alleen vande eeuwighen waerheyt ver-
 acht / veracht oock alle de reste: maer die eene wet
 alleen overtreedt (ghelijck den H. Iacobus seght) is
 schuldigh aen allen/ alsoo van die eene uytspreeke
 alleen vande eeuwighen waerheyt (ghelijck Petrus
 Martyr dat verklaert) niet en gheloofst/ is even schul-
 dich als of hy niet met allen gheloofde. Ick bevesti-
 ghe dit noch met eene andere Reden aldus: Alle de
 ghene die niet en gheloovent t'ghene van de eeuwighen
 waerheyt uytghesproken ende gheopenbaert is/
 maecten de eeuwighen waerheyt leughenachtich:
 maer al wat inde Schyftuere staet tot t'minste stuck
 toe/ is van de eeuwighen waerheyt uytghesproken
 en gheopenbaert/ Ergo alle de ghene die niet en ghe-
 looven al wat in Schyftuere staet / tot het minste
 stuck toe/ maecten de eeuwighen waerheyt leughen-
 achtich; Nu de eeuwighen waerheyt leughenach-
 tich te maecten / oock in een stuck alleen / verdient
 de verdoemenisse/ soo is dan peder Christen mensch/
 indien hy wilt salich sijn / ende niet vervallen in de
 verdoemenisse/ ghelouwen te ghelouwen al wat inde
 Schyftuere staet tot het minste stuck toe / wel ver-
 staende/ opentlijck, ofte bedeckelijck, in t'besonder, oft
 in het gemeen; opentlijck, hy soo verre hy daer van
 wetenschap heeft / ofte kan hebben; soo niet / ten
 minsten bedeckelijck, dat is/ ghelouwendet'ghene de
 H. Kerke gheloofst.

3. Dit bewijse ick upt de eygen leere van de Sectarisen.

1. upt Lutherus in *Cap. 17 matth.* Die eenen artycckel, seyt hy / niet recht en ghelooft, en ghelooft niet recht in de andere, ghelijck Iacobus seght: Die sondicht in een, is plichtigh in allen.

2. upt Calvyn. in *Ephes: 4. v. 1.* Christus, seyt hy/en kan niet ghedeylt, noch het gheloove ghescheurt worden.

3. upt Hospinianus. *P. 2. Histor. fol. 124.* Die eenen artycckel alleen, seyt hy/des gheloofs loochent, en is niet min goddeloos als Arius, oft yemant anders van dien slach.

4. Upt Petrus Martyr *Epist. ad Peregr. in Anglia.* Iacobus, seyt hy/seghe ront uyt, die sondicht in een, is plichtich in allen, indien dit plaetse grijpt in t'onderhouden vande gheboden, t'is oock waerachtigh in t'gheue wy moeten ghelooven.

Upt dese bekentenisse van de Sectarisen beslypelic wederom dat het niet ghenoech is tot de salicheyt te ghelooven alleen al wat inde twaelf artycckelen staet: want daer sijn menighe stucken in de Schryftuere van Godt uptgesproken en gheopenbaert die nochtans in de twaelf artycckelen niet te vinden en sijn (ghelijck boven bewesen is ende hier naer noch voorder sal blijcken) ende de Sectarisen bekennen hier nu datmen ghehouden is den eenen artycckel des gheloofs soo wel te ghelooven als d'andere om gheene andere reden dan om datse allegaer van Godt gheopenbaert sijn/soo is men dan ghehouden alles te ghelooven wat in de Schryftuere staet oock bupten de twaelf artycckelen/om dat alles van eenen ende den selven Godt/die niet lieghen en kan gheopenbaert is.